

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Évre 170.— L., félévre 95.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

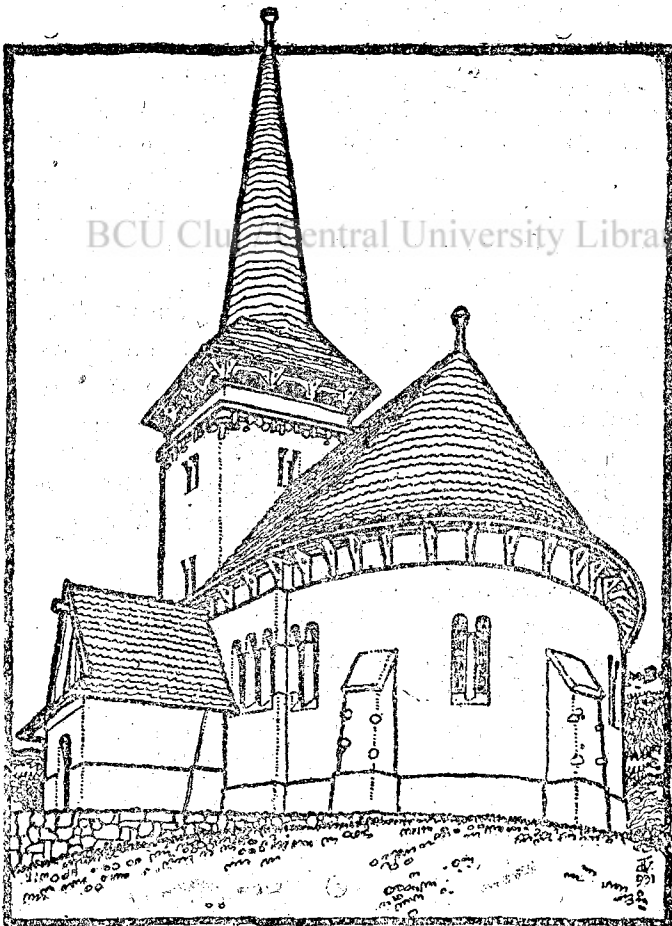
Ősi alapokon.

Mészkon, a tordaaranyos-megyei székely-
 ban szép magyar ünnepség volt. A község
 árius lakossága együtt gyönyörködött meg-

tűnjék el: a tervezők és az építők a templo-
 mot minden kis részletében magyarnak
 és történetinek akarták megteremteni.

ott templomában
 templomavatásra
 összegyűlt vendé-

mel. Amikor először
 pillantottuk az
 nyos mellett szé-
 nek községet s
 nek új dizsét: a
 plom magyar ve-
 vonalait, olyan
 gulat fogott el,
 y a magyar mult
 a szépségeit jut-
 a eszünkbe. Ör-
 tünk annak az
 lyi hegynak,
 illő hátteret ad
 mplomnak, meg-
 ettük a községet,
 y áldozathozásá-
 példát mutatott
 faluból kima-
 ó templom
 keséggel töltött
 mindnyájunkat,
 yarokat, erd-
 eket.

A MÉSZEKŐI UNITÁRIUS-TEMPLOM

Sikerült is ezt a
 szép törekvést meg-
 valósítani. A torná-
 cos torony, a külső
 és a belső elrendezés
 összhangban vannak
 egymással és
 összhangban vannak
 a mi lelkünkkel. Bi-
 zakodó, megnyugta-
 tó érzés töltötte el az
 ünneplőket, mert
 ebben a szép alkotás-
 ban a magyar lélek-
 nek nemcsak áldozat-
 hozó vallásosságát,
 hanem művészi gaz-
 dagságát is megnyil-
 vánulni látták.

Az ünnepség rész-
 leteiről lapunk más
 helyen számolunk
 be. Ezen a helyen
 azért becsüljük meg
 a mészkeői templo-
 mot, mert példaadás-
 ra szántuk.

Az ősi alapon kell
 új életet építenünk!
 Ujuljon meg tehát!

ttá ki bennünk a multa való emlékezést.
 ünnepség során, a templom történetének
 tetésénél megtudtuk, hogy a templom
 gi magyar templom alapjain épült fel s
 ez a jellegzetessége az új formákban se

az erdélyi magyar lélek és megújulásában
 olyan legyen, mint a mészkeői templom: a régi
 alapon, mely megbonthatatlanul összeforrt az
 erdélyi görönggyel, emelkedjék föl tisztán, hit-
 valló magyarsággal a fénylő magasságok felé.

Ostromolják a magyarságot.

Amikor a mostani Jorga-kormány uralomra jutott, sokan azt várhatták, hogy a híres tudós kormányzása egészen új, kedvezőbb időszakot fog jelenteni a kisebbségek, különösen pedig a magyar kisebbség életében. Az igazi tudós ember nem lehet semmi tekintetben, tehát nemzeti tekintetben sem elfogult. Messzebb látónak kell lennie más embernél, ennél fogva a kormányzat polcára emelkedve meg kell becsülnie azokat a nem román anyanyelvű polgárokat is, akiket végül is nem lehet innen összességükben valahová kitelepíteni. — Sajnos azonban a magyar kisebbségi nemzetnek Jorgában is csalódnia kellett. Az ő kormányzása alatt is tovább ostromolják az itteni magyarságot.

A kisebbségellenes kormányzat azon kezdi, hogy csökkenteni akarja a kisebbségeknek a létszámát. Ezt a létszámot hivatalosan a népszámlálás alkalmával veszik számba, aminő volt nálunk a múlt év végeztével. Ekkor történt, hogy Hexner Béla kolozsvári mérnök cikket irt a Keleti Ujságba, amelyben a magukat magyaroknak érző zsidókat arra szólította fel, hogy magyarokként írják be magukat a népszámlálási ivatekbe. Ezért a felszólításért perbe fogták és izgatás címén elítélték.

Azzal az ostrommal, amit az ügyészi vádbeszéd az összmagyarság ellen magában foglalt, nem akarunk foglalkozni. Elvégre a bírói megfontolásra, vajjon egy főfő gonosztevő megérdemli-e vagy sem, hogy életben hagyják, lehet befolyása az ügyészi vádbeszédnek. De hogy egész nemzeteknek van-e jogosultságuk az életre vagy nincsen, azt eddig sem az ügyészek döntötték el és ezután sem ők fogják eldönteni. — Nem erről, egyébről akarunk beszélni.

Kevéssel ez után az elítélés után a bucaresti népszámlálási vezérigazgatóság kimondotta, hogy a magukat magyaroknak valló erdélyi zsidókat magyaroknak ismeri el. Lehet, hogy csak azért határozott így, mert ha ezeket zsidóknak veszi, akkor a magukat románoknak valló régi királyságbeli zsidókat is zsidóknak és nem románoknak kellett volna vennie, a románok számát pedig nem akarta csökkenteni. De akárhogy legyen is, ha egy állami hatóság, aminő a népszámlálási vezérigazgatóság, így határozott, akkor nem lehet büntetendő

cselekmény az, hogy a magyar érzésű erdélyi zsidó magyarnak vallotta magát a népszámlálási iven. De hát akkor lehet-e azt büntetni, aki mást olyan cselekvésre hívott fel, ami törvényesen meg van engedve? Olyan okoskodás nincs a világon, amely erre igennel tudna felelni.

Természetesen az olyan kormányzás, amely nem hajlandó megbecsülni a kisebbségi nemzetet és azon kezdi, hogy elítélésekkel felemlíti meg az embereket, talál aztán elég módot arra, hogy a kisebbségi nemzet életét szűlyossá tegye. Pedig nem kellene ezen törnie a fejét, mert az idők általános mostohaságát ezen a kisebbségi nemzetek nélkül is jobban érzik mint a többséghez tartozók. Jobban érzik azért mert az ő életük már az általános nyomorúság előtt is épen eléggé meg volt nehezítve. Most az a hír van, hogy megint újra akarják rendezni a közigazgatást. Másutt évtizedekben egyszer csinálják az eféléit. Nálunk minden kormány, ha akár csak egy évig él is, új kezekeket, rugókat, miket illeszt az óriási gépezetbe és új feladatokat szab nekik, mintha bizony a folytonos változtatás mellett egyáltalában szó lehetne a közigazgatás jó működéséről. Ez a most tervezett változtatás pedig azt célozza, hogy az állam az állami iskolák minden költségét egyszerüen a községek nyakába sózza. Ez a tökéletes megnyomorítása a községeknek, de különösen a magyar községeknek.

Nálunk a sok egyéb furcsaság mellett eddig is az a furcsa állapot volt, hogy sok olyan költséget, amit másutt mindenütt az állam visel, mert azok nem községi, hanem állami ügyeknek a költségei, nálunk a községeknek kellett viselni. Most hozzá jönnek még az állami iskolák összes költségei is, aminek eddig csak egy részét viselték — de az is ép elég nagy volt! Mi lesz ennek az eredménye a magyar községekben? Az, hogy kénytelenek lesznek egészben viselni azoknak az állami iskoláknak költségét, amelyet az állam már eddig is, különösen a Székelyföldön, fölös számban felállított és amelyeket még fel fog állítani. A magyar községbeli lakós kénytelen lesz ehhez adójával hozzájárulni, de ezen felül a felekezeti iskola is kívánja az ő hozzájárulását. Az egésznek az a színezete van, mintha nem is

ra az állam tehermentesítése lenne itt a hanem más valami. A számítás ugyanis ez: az állami iskolát fenn kell tartani, mert a törvény parancsolja, a felekezeti ellenmár nem fogja bírni a nép fenntartani. Pedig így lesz, akkor a népnek egyáltalán lesz semmi módja a saját szellemében való elődésre. Ez aztán minden Angheliescu-

féle törvénynél jobban bevágja a magyar művelődés útját.

Ilyenek láttára joggal el lehet mondani, hogy ostromolják az itteni magyarságot. Aki ezt nem látja be, vagy azt mondja, hogy mind-ebben nincsen semmi hiba, az már aztán igazán izgató. Tudniillik izgat — a józan ész és az igazságosság ellen. *Balogh Arthur.*

Külföld.

A véleménye az angol miniszterelnöknek a békeszerződésről?

MacDonald angol miniszterelnök egyik rádióbeszédében, melyben a kormány programját ismertette, a többi mellett a békeszerződések megvalósítását is szóba hozta. Megállapította, hogy ezeknek a szerződéseknek keltekor a szenátorok bitorolták az ésszt. A brit közvélemény gyűlölködés volt az amerikai férfiuhi bölcsesség helyén és a haladásával ezek az kérdések egyre közelebb kerültek a világot ahhoz az ingóponthoz, ahol megfeneklett.

Kudarcot vallott a francia miniszterelnök. Laval francia miniszterelnöknek amerikai látogatása nem hozta meg azt az eredményt, amit vártak tőle. Közvetlenül: csalódást okozott Franciaországban is, Amerikában is. Franciaország biztonságának teljes megszilárdítását a tárgyalásoktól, Amerika felé komoly kezdő lépést az béke felé. Egyikük sem vállalt el azt, amit akart. Így a tárgyalásokról kiadott hivatalos közlemény egész általánosságban arról, hogy a fegyverkezés megállítására, valamint a gazdasági válság enyhítésére meg kell tenni a szükséges intézkedéseket s meg kell oldani az adósságok, valamint nemzetközi valuták megszilárdításának kérdését. A jelentés

hangoztatja mindkét állam komoly szándékát a kérdések elintézésére, de az elintézés módjára és idejére egyáltalában nem is utal.

Hoover elnök a lefegyverzés keresztülvitelét sürgette, ezzel szemben Laval ragaszkodott a francia haderő mostani helyzetének fenntartása mellett, mert e nélkül szerinte Franciaország biztonsága veszélyeztetve van. Ilyen lényeges ellentét mellett pedig alig lehet remény a felfogások összehangozatalára.

Laval amerikai tartózkodása idején Borah szenátor, egyik legbefolyásosabb politikus Amerikának, megint hangoztatta rég megformált meggyőződését, hogy a világ különösen Európa nehéz gazdasági helyzete a rossz békeszerződések következménye és addig nem is lehet békét teremteni, amíg meg nem szüntetik a békeszerződések, elsősorban a trianoni békeszerződés kirívó igazságtalanságait. A francia miniszterelnök ugyan kifejezte ellentétes felfogását, ez azonban semmit sem von le a Borah nyilatkozatának súlyából. Az amerikai alkotmány szerint ugyanis a külpolitikát maga a szenátus intézi, ha kell magával az elnökkel szemben is. Borah befolyásának nagysága pedig teljes mértékben kitünt akkor, amikor az amerikai szenátus, Wilson elnökkel szembe helyezkedve, megtagadta a Páris környéki békeszerződé-

sek beiktatását és megakadályozta Amerika belépését a Népszövetségbe. Hogy az amerikai szenátor nyilatkozata az amerikai nép lelkéből fakadt, azt a helyeslő újságcikkek is bizonyítják. Így hát Amerika csak akkor fogja kivenni részét a gazdasági nehézségek eloszlításában, ha azok keletkezésének főokát orvosolják.

Az angol választások. Október 27-én este kilenc órakor egész Angliában lezárták a szavazást. Az eredmény a konzervatív-párt nagy többsége. Az ellenzéki szocialista párt nagy vereséget szenvedett. Sorra kibuktak azok a volt szocialista miniszterek, akik a nagy válság kitörésekor cserben hagyták vezérüket Macdonaldot s szerinte hazájukat is.

A választások eredménye az, hogy Anglia védő vámokkal fogja megszüntetni legnagyobb terhét: a munkanélküliséget s ezzel megszabadul a gazdasági válságtól is. Ezzel megint teljes sullyal részt vehet a világpolitika intézésében s érvényesítheti méltányosságra, igazságra törekvő befolyását. A választási küzdelmek során Macdonald egyik beszédében annak kifejezést is adott, kijelentve, hogy nemzetközi akciót kívánnak azok az elhamarkodott intézkedések, amelyek a békeszerződések foglalkoztatnak magukban abból az okból, hogy abban az időben a szenvedélyek bitorolták az ésszt s a politika az államférfiuhi bölcsességet.

Olaszok Berlinben. Grandi olasz külügyminiszter Berlinbe utazott, hogy visszaadja Brüning kancellárnak Mussolininál a nyáron tett látogatását. Az olasz külügyminisztert nagy lelkesedéssel fogadta a német főváros népe és állandóan ünnepelte. A hivatalos fogadtatáson pedig kölcsönösen kifejezték a két állam politikusai az országaik között fennálló barátság szilárd és őszinte voltát, megtárgyalták az összes nagy politikai és gazdasági kérdéseket, melyeknek megoldását az idő sürgeti s Grandi ez alkalommal is kifejezte, hogy Olaszországnak igen nagy érdekei fűződnek Németország talpraállításához.

Ugyanabban az időben Mussolini is megemlékezett a világ nagy kérdéseiről. Nápolyban tartottak országos ünnepélyt a faszizmus megszületésének évfordulóján s az ünnepi beszédet Mussolini tartotta. Kijelentette, hogy elérkezett a háborus adósságok teljes törlésének ideje, továbbá, hogy addig nem lehet Európa újjászületéséről beszélni, amíg meg nem változtatják bizonyos békeszerződések egyes rendelkezéseit, amelyek egész nemzeteket döntöttek az anyagi romlás és erkölcsi kétségbeesés szakadékába s amíg a népek egy része tetőtől-talpig vasban áll, a másikat pedig védtelenségre ítélték. A hatalmas beszédet nemcsak a jelen volt tömeg, hanem egész Olaszország nagy lelkesedéssel fogadta.

A magyar pénzügyek. A nemzetközi bizottság befejezte a magyar pénzügyi helyzet megvizsgálását. Jelentése szerint az állam adósságai nem növekedtek számbavehető módon, azonban — a magánadósságokkal együtt — igen jelentős Magyarország külföldi tartozásának összege. Ennek főoka a világ gazdasági

helyzete s különösen a buza árnak nagy mérvű hanyatlása, ami Magyarországot, mint tulajdonképpen mezőgazdasági államot súlyosan érinti, annyival inkább, mert az idejéig termés gyenge volt s így kivitelre alig marad valami. Ezenkívül rontották a helyzetet az utóbbi évek nagyobb szabású és nem jövedelmező befektetései, bár ezek terhével megtudott volna birkozni az ország, ha a világ gazdasági helyzete nem került volna válságba.

A bizottság ajánlatára a kormány még jobban csökkenteni fogja az állami kiadásokat s fokozza a kivitelt, mert, a bizottság szerint, megfelelő intézkedések mellett, az állam külső segítség nélkül orvosolni tudja bajait. Az intézkedések hatása már megnyilvánult abban, hogy augusztus és szeptember havában Magyarország kivitele meghaladta behozatalát.

A német kormány győzelme. A Brüning-kormány bemutatkozása alkalmával megnyerte a birodalmi gyűlés többségének bizalmát. A kormány többsége 25 szavazat. Kevésnek látszik, de a németországi bonyolult pártviszonyok mellett szép eredmény s biztosítja a Brüning-kormány munkájának zavartalanságát, ha hosszabb ideig meg tudja tartani.

Ez az eredmény különben igen jó hatást idézett elő, nemcsak Németországban, hanem Franciaországban is, hiszen éppen Brüning kancellár az, aki legkomolyabb képviselője a Franciaországgal való békés együttműködés gondolatának. Ezenkívül most már lehetővé vált a kancellár Amerikába tervezett útjának megvalósítása is s ez jelentékenyen hozzá fog járulni az európai gazdasági nehézségek megoldásához.

Míg azonban a német hivatalos

politika így szép sikert ért el, a politikai viszonyok zavarossága nem csökken, sőt fokozódik. A nemzeti szocialista párt, a Hitler-párt, már megkezdett szervező munkáját a legnagyobb mértékben erősíti. Egymást érik a párt gyűlései az ország különböző részein s ezek sohasem mulnak el véres összejutkötések nélkül. Legutóbb Braunschweigban volt ilyen gyűlés s ezen a párt vezeterei nyíltan hangoztatták, hogy már nincs messze az az idő, amikor ez a párt fogja kezébe venni Németország sorsának irányítását. A gyűlést ez alkalommal is zavargások fejezték be. A kommunisták megtámadták a gyűlésen résztvevőket s ebből ütököttszerű összetütés keletkezett, revolverek használatával s több halottal és sebesülttel. Így még távolról sem lehet a német belpolitikai helyzet megnyugvásáról beszélni.

Orosz bajok. A szovjet híres gazdasági terve nem vált be: Oroszország nagyfokú fizetési nehézségekkel küzd és sürgösen nagy külföldi kölcsönre volna szüksége: öt-hatszáz millió fontra. A mai viszonyok nem igen alkalmasak ilyen óriási összeg előteremtésére s a külföldi államok, ha meg is adnák a kölcsönt, bizonyára csak súlyos feltételekkel adnák. Igen fájdalmas kiábrándulás érte a szovjet urait dédelgetett tervük dugába dőlésével.

Az első névsor.

A mostani idők csüggedt embere hova tetszen egy kis fölvidulásért? A természet a dokló bánatát hordja arculatán, az élet árja mind zavarosabb és vészesebb örvényekkel zajlik, a családi tűzhely körül a gond és nyugtalanság felhöi boronganak.

Az emberi lélek pedig derűre, vidámságra gyök, nem bírja el az örökös kedvetlenséget. Mi is, akik ennek a kis lapnak örtornyáfigyeljük az életet, keresve keressük a biztósugarakat.

A napokban fölcillant előttünk egy derűsabb sugár. Alkalmunk volt tanulmányozni a székelykereszturi gazdasági iskola tanulóinak névsorát. Harmincöt fiatal magyar lélek, akik pászmát kezdtek az erdélyi magyar élet gömbölyein. Szívükben a haladás vágya, szemükben az ifjonti erőnek, önbizalomnak ragyogása. Mintha innen a távolból is hallanók a dalt, mellyel az új pászmán előre törnek: a jövő lát!...

Közöljük a gazdasági iskola legelső növendékeinek névsorát, mint olyan katonák megszokás közölni, akik a legelső riadóra bátorságot vetik magukat.

Csernáttoni Ferenc Radnótfája, Csiki József Nyárádgálfalva, Demeter Ferenc Marosvásárhely, Dénes Ferenc Szilágyfőkeresztur, Fehér Jenő Nyárádgálfalva, Gothard Endre Horvátborsány, Györfi Domokos Székelykeresztur, Györfi Ferenc Énlaka, Inczeh Domokos Horvátborsány, Incze Lajos Nagyajta, Kacsó László Nyárádszereda, Király Balázs Etéd, Kovács Zsigmond Székelykocsárd, Kovács Ist-

ván Csicsókápolna, Kovács Sándor Csikfalva, Márton Vencel Gyergyószentmiklós, Máthé Gyula Marosvásárhely, Nagy Gyula Sepsiszentgyörgy, Nagy László Székelykeresztur, Nagy Márton Székelykocsárd, Nagy Mózes Kányád, Osváth Mózes Kobátfalva, Pál János Felsőrákos, Pap Mózes Benczéd, Pap József Kobátfalva, Sigmond Béla Hidvég, Somodi Ferenc Etéd, Szász József Homoródhévíz, Szélyes Gábor Béta, Szöcs Gyula Felsőrákos, Tókos Pál Köpce, Tóro János Kányád, Török János Nyárádszentlászló, Varga Domokos Kobátfalva, Zajzon Zoltán Mezöpanit.

Ha a gondviselés sikerrel áldja meg az első lépéseket, akkor a nevek jövőre megsokasodnak és az erdélyi magyar pászmánon dússabb és színesebben fog kivirágozni az élet. Mert a példa is dolgozni fog: az új iskola terméiből Erdély legtávolabbi szögleteibe is szétárad a haladás fénye.

Az első lépések, persze, nagy nehézségekbe ütköznek, különösen most, amikor annyira bedugultak az anyagi erők forrásai. De hisszük, hogy a magyar erő és kitartás le fogja győzni a nehézségeket. A fenntartó egyházi főhatóság meglegedését fejezte ki azért az odaadó munkásságért, amelyet a helyi előljáróság és intézőbizottság az iskolaszervezés körül végez.

A növendékek szép sorjának láttára bizonyára új meg új erőt fog adni azoknak akiknek a nagy magyar ügy munkálása osztályrészül jutott.

Politikai hírek

Magyarpárti mozgalmak

Kulturház avatás Csikban. A kulturális közéletünk érdekében szentpál felújított épített, modern kárpaddal felszerelt kulturházat. A felszentelést dr. P. Imets József Szentferencrendi tartományfőnök végezte. Kovács József dr. nagyhatású beszédet mondott rá, hogy a székely nép alkalmasság a legválságosabb

órákban is tud teremteni. Az ünnepe után következett közebeden Imets Jakab székely gazda, közbirtokossági elnök tartott talpraesett felköszöntőt. Majd Gyárfás Elemér szenátor mondott nagy hatású beszédet. A jelenlevő prefektus és Pitner Árpád volt csikmegyei alispán beszéde után a társaság lelkében azzal a felemelő érzéssel oszlott szét, hogy a magyar öntudat a mai nehéz viszonyok között is megtermi a maga gyümölcsseit.

Kulturház avatás Hunyadmegyében. A Déva közelében fekvő Bácsi község magyar népe nagy áldozatkésséggel kulturházat épített. A bácsi Kulturház 20 méter hosszú és 7 méter széles színpaddal ellátott tereméből, olvasóteremből és mellékhelyiségekből áll. Megépítésében a főérdem a község derék, magyar lakosságát illeti. Emellett nagy része van a terv megvalósításában a református papnak és a helybeli ref. nőszövetségnek. A felszentelési ün-

nepen részt vett dr. Meskő Pál, a hunyadmegyei Magyar Párt elnöke, a dévai tagozat elnöke, dr. Apáthy Árpád hunyadmegyei ref. főgondnok és dr. Martonossy György, a dévai egyház gondnoka.

Titulescu előtérbe került! Az állandóan vajudó román belpolitikai élet érdeklődésének középpontjába megint Titulescu áll. Hír szerint az összes román pártok politikusaiból alakított kormány élén venné át Románia ügyeinek vezetését. A román ellenzéki pártokban nagy élénkség uralkodik. Szervezkednek a hatalom átvételére.

Erdély az erdélyieké. Vajda Sándor, volt miniszter, egy bukaresti újságíró előtt érdekes nyilatkozatot tett Erdély politikai és társadalmi helyzetére vonatkozólag. Vajda Sándor kijelentette, hogy *Erdély az erdélyieké*, mert az Ókirályságban egészen más szellem uralkodik, mint Erdélyben. Erdélyben évszázadok óta békességben él együtt a magyar, román és német nép. Hivatkozott Vajda arra, hogy az erdélyi szellem mindig szabad felfogású volt, bizonyítéka ennek, hogy Erdélyben van az unitárius egyház házája. A székelyek helyzetére vonatkozólag Vajda kijelentette, hogy a román kormány mostani, elnyomó politikája a hibás, mert ezzel csak felébrészteti a székelyekben a régi harcos öntudatot. Vajda szerint helyesebb volna a székelységnek teljes nemzeti szabadságot adni. Végül a kormányválságról nyilatkozott Vajda és kijelentette, hogy a diktatúrát nem tartja célravezetőnek, de az is kérdéses, hogy Titulescu személyével meg lehet-e oldani a válságot?

Megállapították a költségvetést. Az 1932. évi költségvetés tervezetét, amelyet elfogadás végett a parlament elé fognak terjeszteni, minisztertanácson elkészítették. A költségvetés nagy fontosságára való tekintettel a minisztertanácsot a király részvételével Sinajában tartották meg. A rendes költségvetés végösszege 24 ezer 750 millió lej, tehát a folyó évi költségvetésnél 7 ezer millió lejjel kevesebb. — A közoktatásügyi miniszteriumnál eszközölt megtakarítás módszere a legnagyobb aggodalommal tölt el mindenkit. Ennél a miniszteriumnál ugyanis olyan módon eszközöltek megtakarítást, hogy *a tanítók fizetésének felét, másfél milliárd lejt, a községek és megyék költségvetésének terhére irták. Ez azt jelenti, hogy az állami tanítók fizetését ezután felerészben a községek lakossága fogja viselni.*

Most látszik, milyen helyes utakon jártunk, amikor azt hirdettük lapunkban, hogy magyar hitvallásos iskolák felállítására kell mindenhol törekedni. Sok helyen a magyarság, arra való hivatkozással, hogy a hitvallásos iskolák a hivekre nézve nagy, anyagi megterhelést jelentenek, az állami iskolák rendszere mellett foglalt állást.

Most aztán az új költségvetési tervezet szerint az állami tanítók fizetését is a községek fogják viselni. Mennyivel jobb lett volna mindenhol felállítani a felekezeti iskolákat és saját vérünkéből valókra bízni gyermekeink nevelését!

A tervezetet egyébként az állami tanítók is általános elégedetlenséggel fogadták. Az állami tanítók azt szeretnék, hogy továbbra is az állam fizesse járandóságait.

Hírek

Csak egy év múlva hozzák nyilvánosságra a népszámlálás adatait. A romániai népszámlálás adatainak feldolgozása még hónapok kellenek. Nagyban azonban már megállapították az egyes adatokat. Ezek bennünket a kisebbségekre vonatkozó számok érdekelnek inkább. *Románia lakosságának harmadrésze nem román. Erdély 3 székely megyéjében a lakosság két harmada magyar, Temestoronálban pedig a lakosoknak több mint fele magyar nemzetiségű.*

Ünnepet ült a Katholikus Népszövetség Csikszeredán. A Katholikus Népszövetség felemelő „Krisztus- királysága“ ünnepét tartott Csikszeredán. Az ünnep méltó műsorral és felemelő szentségi körmenettel volt egybekapcsolva. Az ünnepi beszédet dr. Gyárfás Elemér magyarpárti szenátor tartotta.

Lehullott a lepél! Az udvarhelyi politikai visszatekintések két vezére Dobrota és Réti hajba kaptak. Dobrota és Réti bukaresti újságban leleplezték Rétit, a mindenkori kormány politikai barátját. Azzal vádolják, hogy Réti a feleségét egy udvarhelyi állami iskolához kineveztette, bár feleségének nincs plómája. Azt állítja továbbá Dobrota, hogy Réti ur a házasztársai táblák beszerzésénél is követelt szabálytalanságokat, sőt a város közevességéhez szükséges anyagok megrendelésénél sem járt szabályszerűen. Egyelőre csak ennyi vádat sorol fel Dobrota, de további leleplezéseket ígér. Idejutott Réti ur, aki Udvarhely megye magyarságát állandóan a román politika játékszerének akarta tenni.

Hozzászólások.

ELAVATTÁK A MÉSzkŐI UNITÁRIUS TEMPLOMOT. A megújított mészkői unitárius templomot és annak új orgonáját október 25-én avatták fel. A templomi ünnepségen nemcsak falunak és a környéknek a lakossága volt jelen, hanem az egyház képviselőiben is kolozsári vendégek is nagyszámban megjelentek. A szép magyar májusi unitárius templomban szentelő imát mondott Lőcsei Dénes tordaaranyoskői lelkész, az egészséges haladás eljövéléről tartott egyházi beszédet dr. Vargha Béla egyházi tanácsos, majd a felavató beszédre került a sor, melyet György György püspök nagy lelkesedéssel mondott el. Az úrvendégek vételekor Benezédi Domonkos torockói lelkész mondott beszédet. Az ünnepség során Balázs Ferenc helybeli lelkész vállalta, hogy a magyar alkotásért kikerülést illet elsősorban közzétesse. Hála hangján emlékezett meg Debreczeny László lelkész együttműködéséről, aki műközetével lehetővé tette, hogy a templom ne csak megújuljon, hanem meg is szépüljön. A közbeszéd után, melyen számos barátságos és lelkesítő beszéd hangzott el, Kelemen Lajos tartott nagyértékű előadást Mészkői kultúrájáról. Az ünnepségről mindeki megelégedéssel és örömmel távozott.

Tűzeset Mádéfalván. Csikmádéfalván gyújtogatás következtében meggyült Tamás András háza. A tűz a nagy szélben gyorsan elharapódzott és rövid idő alatt nyolc gazda épületei állottak lángokban. A tüzet a csikmádéfalvi tűzoltók oltották el. A kár meghaladja a két millió lejt. — Nyolc szerencsétlen család maradt hajléktalanul.

Orvosi hír. Dr. Farkas Sándor székelykereszturi orvos a kórházát egy modern Röntgenberendezéssel bővítette ki.

Válaszképpen „Intőjel” című cikkünkre napról-napra sok levelet kapunk. Ezek a levelek nagyon érdekesen világítják meg a helyzetet. *Meg kell állapítanunk, hogy a levélíróknak kis száma hibáztatja a bankokat.* De beszéljen erről néhány levél rövid kivonata.

Szabó Géza kályáni előfizetőnk hosszabb levélben tárja fel a földművesek eladósodásának körülményeit. — Levelében kifejti, hogy *a gazdák nagy része az adósságot nem hasznos befektetésekért csinálta.* Azt írja levelében, hogy a gazdák könnyelműen építettek, földet vettek, ha kellett, ha nem és ez okozta most bukásukat. Kifejti levelében, hogy bármennyire is indokolt az eladósodott földművesek védelme, szükséges, hogy a bankok azokat a kis tőkéseiket is megvédjék, akiknek pénzt kezelik. Kifejti, hogy nagyon sok olyan adós van, aki tudna fizetni, de nem fizet. Kérde: vajon igazságos dolog, hogy a kis tőkés szenvedjen az ilyen lelkiismeretlen adósságot?

László Árpád mádэфalvi előfizetőnk az államot hibáztatja a

pénzviszonyok romlásáért. Levelében rámutat arra, hogy a mostani buza-prémium rendszerrel is nagyot hibázott az állam, mert azzal nem az eladósodott gazdákat segítette meg, hanem a régi kereskedők zsebeit tömte meg pénzel. (Ezt már a törvénytervezet legelső ismertetésekor megjósoltuk. Szerk.) László Árpád arra is rámutat, hogy az állam nem lépett fel kellő eréllyel a gyárak tulkapásaival szemben, sőt engedte, hogy azok a gazdák kárára szervezkedjenek. Segítség ezek után — írja László Árpád — természetesen csak az államtól várhatunk.

Egyed Lajos székelypajai előfizetőnk a szövetkezeti mozgalom helyes megszervezésével orvosolná a bajokat. A helyesen kiépített hitel, fogyasztási és értékesítő szövetkezetek segítségével meg lehetne szüntetni azokat a bajokat, amelyek a bankok miatt keletkeztek. Egyed Lajos erre vonatkozólag rövid tervezetet is küldött szerkesztőségünk útján a Hitelszövetkezeti Központnak. A levelet eljuttattuk rendeltetési helyére és közölni fogjuk majd a szövetkezeti központ választát.

Válságba került Románia leg-erősebb román pénzintézete. A Marmorosch Bank, amelynek Románia csaknem minden nagyobb városában fiókjai működnek, öt napra bezárta pénztárait. Ezt az időt arra akarta felhasználni a bank vezetőse, hogy állami támogatással rendezze a bank ügyeit. A Román Nemzeti Bank azonnal segítségére sietett a bajba jutott pénzintézetnek, de nem tudta zavartalan működését biztosítani és ezért a bank kényszer-egyezséget kért.

Későn érkezett Istenáldása. A jugoszláviai Milanovics községben Ivics Sztoján 80 éves gazdálkodó feleségének 54 évi házasság után most született meg első gyermeke. Az anya 76 esztendősen.

Megjárta a gondatlan tűzoltó-parancsnok! Hamden amerikai városban a tűzoltó parancsnok vasaltatni küldte ruháját szabójához. Ruhájában benne felejtette a tűzoltószin kulcsát. Éjszaka kigyuladt a tűzoltóparancsnok háza és minthogy a színt csak nagynehezen tudták kinyitni, a ház leégett.

Ujabb adomány jutalomsorsolásunkra.

Az avasujvárosi „Szentháromság” Kaszatelep a „Magyar Nép” 10 éves fennállásának ünnepélye alkalmával tartandó jutalom-sorsolásra 5 darab „Szentháromság” kaszát és 10 drb. kaszakövet ajánlott fel.

Jutalomsorsolásunkra az adományok állandóan szaporodnak. Kérjük előfizetőinket, siessenek hátralékaik rendezésével, mert jutalom-sorsolásunkban csak azok vesznek részt, akik előfizetéseikkel teljesen rendben vannak.

Megrendszabályozták a bukaresti ellenzéki újságokat. A Lup-ta című bukaresti újságot, kormánytámadó cikkei miatt betiltották és nyomdáját egy szakasz rendőr szállotta meg. A vállalat igazgatója követelte, hogy a rendőrség távozzék a nyomda helyiségéből. A rendőrség el is távozott, de elzárta az épület kijáratait. Erre az épület előtt nagyobb tömeg verődött össze. A rendőrség több újságárust bántalmazott. Az izgalmas állapotnak a bukaresti rendőrpáncsnok vetett véget, aki elrendelte a nyomda felszabadítását.

Kolozsváron megint életbeléptetik a kövezetvámot. Kolozsvár városának évszázados joga volt, hogy a városba jövő idegen járművektől kövezet vámot szedjen. Nehány évvel ezelőtt kormány-intézkedés alapján megszüntették a város vámszedési jogát. Kolozsvár város interimár bizottsága elhatározta, hogy lépéseket tesz a régi rend visszaállítására, mert a kövezetvám fő jövedelmi forrását képezte a városnak. Hir szerint a kövezetvámot november hónaptól a Kolozsvárra érkező idegen szekereknek, kocsiknak és autóknak megint fizetniük kell.

Leleplezték az orosz Szovjet romániai kémszervezetét. A román állambiztonsági hivatal leleplezte Mungieff, volt orosz tábornokot, az orosz kémszervezet romániai vezetőjét. Mungieff vallomásából kiderült, hogy az orosz kémszervezet központja Konstancában volt. A kémszervezetnek alosztályai voltak csaknem minden nagyobb romániai városban. A kémszervezet hadi és gazdasági titkokat közvetített Oroszországba, sőt kereskedelmi ügyleteket bonyolított le a Szovjet javára. Mungieff tábornok lakásán és egy hid alatt nagy mennyiségű robbantószeret és fegyvereket találtak. Most az után nyomoznak, hogy Mungieff nem állott-e összeköttetésben az oroszok berlini kémszervezetével, amelyiknek a biatorbágyi merénylő, Matuska is tagja volt?

Magyar szolgálo halála Bukarestben. Egy bukaresti orvos magyar szolgálo leánya, Deszkai Katalin takarítás közben szerencsétlenül járt. Egy üvegmenyegzet tetejét sepepte, amelyik a lány sulya alatt leszakadt. A leány az emeletről a földszintre zuhant és rövid szenvedés után meghalt.

Borral oltották el a tüzet. A dunántuli Söjtör község szőlőhegyén egy présház kigyuladt. Attól lehetett tartani, hogy a nagy szélben a tűz a szomszédos épületekre is áttérjed. A kivonult tűzoltóság a közelben nem kapott vizet az oltáshoz. Erre a pincében levő borba vezették a tüzifecskeendő tömlőjét és több száz liter bor árán sikerült a tüzet megfékezni.

Halálos vonat-gázolás. A szilágymegyei Érsemlyén állomás közelében az útátjárónál Rigus István földmives szekerét elütötte a robogó vonat. A szekér pozdorjává tört és a rajtaülő gazda szörnyet halt.

Halált okozott a barackmagban levő méreg. Kertész István né, nagyköroői (Pest megye) lakos ötéves kislánya a padlásos egy csomó barackmagot talált. Feltörte a magvakat és megett. Még aznap rosszul lett és ba madnapra meghalt. Halálát keserű barack magjában levő halálos méreg, a kéks okozta.

Veszedelmes gyümölcs szállomány. Párizs egyik teherpályudvarára Amerikából délgyümölcs szállomány érkezett. A egyik láda kibontásakor a délgyümölcs közül egy mérges gyógy mászott elő. A veszedelmes állatot, mielőtt valakit megmávolna, agyonütötték.

— *Ha fáj a feje és szédül,* híztelettséget, bélizgalmat, gyomorégést, mellszorulást vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „FERENC JÓZSEF” keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a FERENC JÓZSEF víz remek természetalkotta hashajtó. A FERENC JÓZSEF keserűvizet a gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Primăria Municipiului Cluj.
No. 8673—931. Magyar fordítás
HIRDETÉMÉNY.

Cluj város szabad egyezkedés és írásbeli ajánlatok alapján megvételre keres 60.000 (Hatvanezer) kg. szénát, 80.000 (Nyolcvanezer) kg. I. minőségű szalmát és ezért felhívja a termelőket, hogy *f. évi november 11-ig nyújtsák be* törvényesen felbelyegzett ajánlataikat a fenti karmányokra Cluj város polgármesteri hivatalához zárt és lepecsételt borítékokban. Ezuttal hozzuk a pályázók tudomására, hogy *1931. november 12-én délelőtt 11 órakor* az árverési bizottság a gyűlésteremben felbontja a beérkezett ajánlatokat és az érvényben lévő szabályok értelmében megtartja a szóbeli árlejtést.

Cluj, 1931. október 23.

Primăria Municipiului Cluj.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Őszinte szavak.

Egyszer takarit be a gazda-ember, — így szesz. Ilyenkor kellene, hogy pénze is legyen. Jó időben több, rosszabb időben kevesebb, de ha valamikor van, — csak ilyenkor van. Mégis azt látjuk, hogy Mindszentek táján sem indul meg a pénzforgalom. Pedig mindenki erre az időtájra várt tőled pénzt gazda-atyámfia: a bank kamatot s valamit a tőkéből is, a költséges nyári kontót, a csizmadia a fejelés árát, a *Magyar Nép*, — a te hetenként jótanácsot hozó hű barátod, — az előfizetési hátralékot, az állam az adót, — mindenki most vár tőled. Valami nagy baj lehet testvérem a bugyellárisod körül való hiánságon kívül is, hogy ennyire nem fizetsz. Alighanem megfogyatkozott, a pénzen kívül, más körülmény is nálad: a jószándék. Legalább úgy létezt a dolog — pedig nagy baj volna! Mert mai világban, amikor akkorát zubant a vagyonyod értéke, *egynek felment az ára*: a becsületnek. Lehet azért, mert kevesebb van nálad is, mint azelőtt. *De ezt az egyet nem szabad elvesztened magyar testvérem!* A becsület pedig azt követeli, hogy ha vállaltál valamit, tartsd is meg. Akkor is, ha megéheled. *Legértékesebb tőkéidet veszed el a becsületteddel, ha nem igyekszel eleget tenni fizetési kötelezettségeidnek.* Azért magadnak használj vele, ha igyekezel kifizetni az adósságaidat. Csak nem akarsz egész életedben kamatot fizetni? Szabadulj meg a banktól, hogy

szabad ember lehess! Hogy te szidhasd őt és ne az téged. A kölcsönvett pénzt nem keserves visszafizetni, ha okosan használtad fel. Ha azonban megittad, haszontalanságra, cifrálkodásra fordítottad, akkor megérdemled, hogy nyögj a terhe alatt. De a rosszul használt kölcsöntől is meg kell szabadulni, mert az ilyen még veszedelmesebb, — az ilyen biztosan tönkre tesz. Akkor léssz rendes ember, magyar atyámfia, ha nem jársz bankba! Én mondom neked: a *bankigazgató*.

Vannak azonban más becsületbeli kötelességeid is, melyek azonban *hasznosabbak még a legjobban kamatoztatott befekettetésnél is.* Ilyenek: *drága magyar kulturánk, iskolánk, nyelvünk, irodalmunkra való kiadásaink.* Ilyen kiadásainkban könnyelműeknek is szabad lennünk! A jó erdélyi magyar könyv és ujság mindennél többet ér! Az ilyenbe fektetett pénz szellemi javakban kamatozik. A szellemi és erkölesi tőke pedig pedig soha sem kerül kényszerregezés alá! *Olyan, mint a drágakő, kicsillog a sárból is és boldoggá teszi a viselőjét, üres hassal is.*

Erdélyi magyar kulturádnak: egyháznak, iskoládnak, ujságodnak sohasem maradj adósa testvérem, mert bűn volna. Ezeknek adózni gyönyörűséged legyen! Dolgozzál becsülettel, mert becsületes, dolgozó népnek csak jót hozhat a jövő!

Dr. Cseh Sándor.

Piac

Komolyan számíthatunk a gabonaárak emelkedésére!

Az amerikai gabonatözsdeben, amelyeknek árai a mi gabonaárainkra is hatással vannak, a gabona ára állandóan emelkedik. A legnagyobb buza-árrel rendelkező államok egyelőre be-

szüntették az eladásokat, mert további áremelkedésre számíthatnak. — A világpiac árjavulása belföldi piacainkon is érezteti hatását. Szomorú azonban, hogy gazdáinknak ebből kevés hasznuk van, mert kényszerűségből olcsó áron már értékesítették gabona készleteiket.

BLASKÓ MÁRIA:

„Hódolat Szent Erzsébetnek.”

Ünnepélyanyagok műkedvelői és iskolai ünnepségekhez. — *Tartalma:* 8 vers, egy melodráma a 11 szindarab, Szt. Erzsébet életrajza és öt ünnepi beszédvázlat. *A tartalmas könyv ára csak 130 L* A pénz előzetes beküldésére portómentesen küldi a

MINERVA könyvesbolt Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria 1. (volt Deák Ferenc-utca.)

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK.

A következő vonat.

Amerikában történt egy vasuti szerencsétlenség alkalmával. A romok közül huzták ki a vonatvezetőnek szétzuzott testét. Még élt. Kimondhatatlan fájdalmak között gyötrődött, de mihelyt magához tért, első szava ez volt: „Jelzést adjatok. Adjatok jelt a következő vonatnak.“ Erős, hű és igaz szívű ember volt. Tudta, hogy ugyanazon vonalon nemsokára jönnie kell egy másik vonatnak. Tudta, hogy minden percben megérkezhetik az a másik vonat és azt halálos veszedelem várja, ha jelt nem adnak számára. Ezért nem magára gondolt, hanem az utána jövők veszedelmére, akik ezután érkeznek. A veszély itt van, a legközelebbi vonat jön, semmire sem szabad gondolni addig, amíg őket nem figyelmeztetjük a veszedelemre. Ezért volt a bátor vonatvezetőnek utolsó gondolata a figyelmeztetés: Jelt adjatok a következő vonatnak.

A legközelebbi vonat a felnövekvő, utánunk következő nemzedék. Azok az ifjak és leányok, akik oly gyorsan következnek, jönnek utánunk. Nem vagyunk-e mi akadály az ő utjokon? Atyák és anyák, nincsenek-e olyan szokásaitok, gyengeségeitek, bűneitek, melyek titeket halálos veszedelembe sodortak és amelyek, ha azokra előre nem figyelmeztettek gyermekeiteket is bukásba, romlásba sodorják? *Hárítsunk el minden akadályt a nyomunkba lépő nemzedék elől.* Mi volt az oka a jelenlegi nemzedék bukásának és szerencsétlenségének? Akármennyit gondolkozunk e kérdés felett végül is csak oda jutunk, hogy a bajok főforrása az volt, hogy rohamosan haladunk ugyan előre, de nem vettük észre az örök és változatlan *erkölcsi törvények* kötelező érvényét.

A veszedelmet látjuk. A mi vonatunk elakadt. Mennyi áldozat hever a sinek között. A mi kötelességünk figyelmeztetni ezeket a veszedelmekre az utánunk jövő nemzedékeket. Meg kell tanítanunk gyermekeinket arra az igazságra, amelyről mi megfélekedtünk, hogy Istenbe vetett hit nélkül, szeretet nélkül, erkölcsi tisztaság nélkül nem lehet sem egyeseknek, sem népeknek áldott és nemes emberi életet élni. Most olvasom, hogy Svájcban egy

tanító kiadta a jelszót: „Az iskolákban ismételten imádkozni kell. A felnövekvő nemzedéknek imádkozó szülőkre és tanítókra van szüksége.“ Pár évtizeddel ezelőtt mindenféle hatalmas mozgalom indult meg, amelynek célja az volt, hogy kiszorítsák az iskolákból a vallást és növekedjék fel egy olyan nemzedék, amelyik már nem imádkozik. Sok helyt sikert is ért el ez a mozgalom és az a szellem, amelyből fakadt még általánosabb mértékben hódított. De ime kezdi észrevenni a világ, hogy hamis vágyányra tévedt és a lelkiismeretes vonatvezetők már ki is adják a jelt: Imádkoztatni kell a gyermekeket, mert hit nélkül, szeretet nélkül, az Istenben való élet örök erkölcsi erő nélkül meg nem menekülhet az emberiség a halál veszedelmétől.

De nemcsak ilyen értelemben, ilyen nagyon általános vonatkozásban kell figyelmeztetnünk az utánunk következő nemzedéket, hanem más, egészen személyi vonatkozásban is. Mi felnőtt emberek, ha visszatekintünk elmúlt életünkre, nagyon világosan látjuk azokat a végzetes fordulópontokat, amelyekben a mi életünk is elhajlott az igazság ösvényétől, sokszor fájdalmasan érezzük, hogy ha a veszedelmekre idejében figyelmeztetett volna valaki, egészen másképp alakult volna a sorsunk. Ha mások lettek volna a barátaink, ha hallgattunk volna az édesanyánkra, vagy egy-egy érdemes tanítónk szavára, ha fiatal éveinket nem dobáltuk volna el, mint értéktelen kövecskéket, hanem komoly, céltudatos munkára áldoztuk volna, mennyire más lenne most a sorsunk és az életünk! Ma már látjuk ezt, de egyet a legjobb akarattal sem tehetünk, nem tudunk mindent előről kezdeni. Azonban egyet mégis meg tudunk tenni, jelt tudunk adni az utánunk jövőknél, figyelmeztetni tudjuk őket a veszedelmekre. Tegyük meg ezt a kötelességünket, hogy legalább gyermekeink szemrehányása ne érhesse minket: Ti ismer-tétek a veszedelmeket, hát miért nem figyelmeztettek bennünket?!

„Magyar Nép“-et terjeszteni magyar kötelesség!

Mulafutó

ÖSVÉNYEK A CINTEREMBEN.

Jobbról áll a kántor háza,
Balról a vadszöllös paplak,
Középen a cinterem.
A két házból két kis ösvény;
Közül megy a népnek útja.
A templomhoz a gyepen.

Mióta van? isten tudja,
Hogy a sors e három útja
Ki van vájva a gyepen.
Öreges sem emlékeznek
S forgatva a történelmet
Eredetét nem lelem.

Rengett a föld, ágyú bömbölt,
Várak dőltek s milliókból
Ömlött a bús vérfolyam.
Jaj, mi volt már! Jaj, mi lesz még!
Még véresebb századoknák
Méhe vajjon mit fogan?!

Csak ez áll még: jobbról-balról
A kántorház és a paplak,
Középen a cinterem.
A két házból két kis ösvény
Közül megy a népnek útja,
A templomhoz a gyepen.

Nagy Miklós.

Az ezredes.

A honvédsereg 1849. május 4-ikétől 21-éig ostromolta Budavárát. Ez a nehéz ostrom sok vízözön életébe került.

Nemcsak a honvédség virága esett el, hanem romba dőltek sok szép épület is, míg a magyar zászlót kitűzhették a vár fokára. Hentzi tábornok, Budavár osztrák parancsnoka, öszszbombáztatta a szép Pestet.

Ezt nem lehetett tétlenül nézni.

A honvédsereg május 20-ának éjjelén rohamra készült. Ugy volt, hogy lajtorjáján másznak föl a falakra.

De ki viszi a lajtorját a falhoz?

Annak bátor embernek kell lenni. Száz felel leleselkedik arra a halál. A fővezér kihirdeti:

— Jelentkezzék az, aki elsőnek akar föl mászni!

— Én, én megyek! — kiáltotta minden honvéd.

A huszárok is leszálltak a lóról. Ők is odaálltak a parancsnok elé és könyörögtek, hogy ez egyszer engedjék őket is gyalogos harcra.

Az éjszaka sötétjében megdördültek a Gellért-hegy ágyúi. Ez volt a jel a rohamra. Rajta, rajta!

A dobok megperdültek, a trombiták föl-rivalnak. Rajta, rajta! Minden zászlóalj előtt megragadták a létrákat az önkéntesek, odarohantak velük a falhoz.

Az ellenség készen várta a rohamot, a falakról ezrével repült a létravivőkre a golyó, a bomba, a gránát.

Tudjátok-e, ki van azok élén, akik az első létrát a falhoz viszik? Egy főtiszt: Máriaássy János ezredes.

Ő maga is segíti vinni a létrát. Amíg viszik, több ember elesik a golyózáporban.

De végre a falhoz támasztják a létrát.

Ki megy fel azonban elsőnek?

Ki más, mint Máriaássy ezredes. Ezt kiáltja:

— Utánam, honvédek!

Felugrik a létrára. Egyik kezével kardját villogtatja, a másikkal a létra fokaiba kapaszkodva siet fölfelé. Utána másznak az önkéntesek.

Felülről száz puska és tiz ágyú veszi célba a hősöket. A létráról egyik honvéd a másik után hull a bástya tövébe.

Máriaássy rettenthetetlenül halad előre. Utána a zászlóartó a nemzeti zászlóval.

Egyszerre golyó sivit a zászlóartó meg-inog, majd leesik. Máriaássy észreveszi ezt, hirtelen kiragadja kezéből a zászlót és maga viszi előre. Egyszerre egy bomba darabokra tört a létrát. A rajta levők lehullanak a földre, Máriaássy is velük.

Rémült kiáltozás hallatszott a honvédek közt:

— Ezredesünk elesett!

Máriaássy, aki eközben magához tért, föl-emelkedett a földről és ezt kiáltotta:

— Ezredesetek nem esett el. Utánam, utánam!

Máriaássy fölemelte a zászlót, mely vele együtt zuhant alá, s a következő pillanatban újra egy lajtorján kapaszkodott halált megvetően fölfelé. A honvédek utána.

— Ezredes ur, véres a mentéje! — kiáltotta a Máriássy után haladó honvéd.

— Sebaj, fiam! Egy kis seb az egész. Előre!

Mikor május 21-ének első napsugara ki-sütött, fényét Máriássy ezredesre hintette. Honvédei élén kitűzte az első magyar zászlót

Budavára falára, ahonnan gyilkos harc után elűzte az ellenséget.

És köröskörül háromszáz létrán hatolt föl a falra diadalmas zajjal a honvédsereg.

Igy foglalták el a vitézek Budavárát. Hős volt valamennyi, de legnagyobb hős közöttük Máriássy János ezredes.

Apróságok • Adomák

Amerikában megbecsülik a hűséges kutyát!

Shall amerikai szenátor elvezitette látóképességét. A vak szenátort hűséges kutyája vezeti a felső ház üléseire. A kutya mindenhova el tudja vinni gazdáját a parlament épületében. Legutóbb a szenátus megengedte, hogy a hűséges kutya gazdáját az ülésterembe is bekísérje és az ülések ideje alatt a gazdaja lábához készített fekvőhelyen pihenhessen.

Amerikában gépember segítségével kelnek harcra a banditák ellen. Egy amerikai mérnök acél gépembert szerkesztett. A gépember parancsszóra beszél, járni és futni tud s acél karjával, ha parancsolják, bárkit agyonsújt. A csodálatos gépezetet 60 lóerős motor hajtja. A találmányt az amerikai rendőrség a banditák elleni küzdelemben akarja alkalmazni. A gépember fejében rádióállomás van s ez minden szóbeli parancsot elmés szerkezetek útján mozgássá alakít át.

Furfangos vendég.

Egy falusi lakodalom alkalomával a gazda megkéri egy vendégét, hogy a sült libát ő vágja fel.

— Hol kezdjem meg? — kérdi a vendég.

— Ahol tetszik, — válaszol a gazda.

— Akkor édes fiam, — mondja a mellette álló fiának, — vidd haza, majd otthon kezdjük meg!

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

N. E. Szászrégen. Ha Ön az iparát fejleszteni óhajtja, illetve mint szabó tovább akarja képeztetni magát, ajánlhatjuk a németországi Herren Zschneider Aca-

FAISKOLÁK ÉS SZOLGÁLTATVÁNYTELEPEK RE
AMBROSI, FISCHER & CO.
AUD. JUD. ALBA
ÁRJEGYZÉK DUTALAN.

demie szakiskolát Dresden. Kölebbi cím nem szükséges. Ez a szakiskola tudomásunk szerint teljes kiképzést nyújt a hallgatóknak és hosszabb ideig tart. Ezenkívül ajánlhatjuk még a Pesti Szabászati Technologia szakiskolát, Budapest Rákóczi-ut, ahol tanfolyamokat tartanak bizonyos ideig s évente két ilyen tanfolyam van. Arranézve, hogy Dresden-ben s általában Németországban mennyi pénzbe kerülne az ott való tartózkodása és tanulása, pontos választ nem adhatunk, azonban az kétségtelen, hogy a megélhetés ott jóval drágább, mint nálunk, s ezért jelentékenyen többet kell fizetnie. Az említett iskolákhoz forduljon közvetlenül s kérjen onnan egy tájékoztatót.

B. P. A betegség neve sertéspestis. Okozója ultramicroscopos virus (olyan bakterium, amit sem szemmel, sem mikroskoppal érzékelni nem tudunk és csak hatásából ismerünk). Az emésztő tractus és lélegzési szervek útján jut az állati szervezetbe, tehát takarmány, víz és belégzés útján. Bár ezen kórokozót szárazság, napfény stb. elég gyorsan elpusztítja, fertőzött ólak új beállításnál feltétlen fertőtlenítenedők — amit a törvény is előír, mert bélsár, vizelet milliárd és milliárd kórokozót tartalmaz.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar köteletség biztosítását ide átadni

Asszonyok, férfiak, kicsinyek és nagyok csak Brázay-sósorszeszt

vásároljatok!

Sz. R. Forgalmi adót minden olyan kisiparos köteles fizetni, aki valamit saját maga állít elő. Ilyen például a cipész, asztalos, szabó stb. Miután Ön is mint bognármester hordókat állít elő, forgalmi adót Önnek is kell fizetnie. Az adóköteles egyén megadóztatása a jövedelem után történik, az adókievítő bizottság által. Ez az ugynevezett általános (pauszálé) fizetés, amelyben nem a regiszterek útján történt feljegyzések szerint róják ki az adót, hanem az adókievítő bizottság megállapít egy bizonyos jövedelmet. Az adókievítés a következőképpen történik. Tegyük fel például, hogy a bizottság az Ön évi jövedelmét 30 ezer lejben állapította meg. Ezt az összeget megszorozzuk 50-el, tehát kijön 150 ezer lej. — Ebből az összegből az adóbizottság különböző reparációs költségek címén 10—50%-ig levonást eszközölhet s a fennmaradó összeg megszorozandó 2,2%-al. Ha az előbbi 150 ezer lejt vesszük figyelembe, amelyből a bizottság mondjuk 20%-ot vagyis 30 ezer lejt reparációs költség címén töröl, tehát marad 120 ezer lej, ezen összeget megszorozva 2,2-el kijön összesen ez a szám 2640,000. Ebből a három utolsó számjegy lejön, tehát marad összesen 2640 lej. Így történik tehát a forgalmiadó kiszámítása, amelyet úgy hisszük elég világosan megérthet. Ezen adót 1930-ban rótták ki legelőször, egyelőre 2 évre és pedig 1930. és 1931. évekre. Hogy a jövőre nézve is fennáll-e, azt még nem lehet tudni. Ha az említetteken kívül még valamelyes felvilágosításra volna szüksége, úgy azt készségesen megadjuk. — Ismételten hangsúlyozzuk azonban, hogy ezen forgalmi adó csak a kisiparosokra vonatkozik, így tehát a kereskedők, gyárvállalatok ezt nem fizetik.

„Régi előfizető.“ A Kolozsvári Mentő-Egyesületi sorsjegyek iránti érdeklődésére közöljük, hogy minden szám az urnában van, s a húzás közjegyző és más hivatalos közegek, valamint a legteljesebb nyilvánosság mellett történik. A hivatalos személyek jelenlétében maga a közönség végzi a húzást, tehát semmi visszaélés nem történhetik. A sorsolásnál kizárólag a szerencse dönt, a nyerést befolyásolni nem lehet.

Miután Önt az is érdekli, hogy a tényleges húzás hogy történik, közöljük a következőket: Van összesen öt urna. Minden urnában a sorsjegyet jelképező megszámozott golyók vannak és pedig az első urnában a következő megszámozott golyókat helyezik el: 00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, ezek a tízezres számok továbbá ugyanezen urnában vannak a 10, 11, 12, 13 és 14 számú golyók, amelyek a százazres számokat jelzik. A második urnában a 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 számok vannak, ezek az ezres számok golyói, míg a harmadik, negyedik és ötödik urnában a százaz, tízes számjegyek golyói vannak. A 3, 4, és 5 számú urnákban levő golyók számai ugyanazok, mint a 2-ik urnában levők. A húzást a közönség köréből egyszerre öt gyermek végzi és sorrendben olvassák össze a számokat és így jön ki a nyerő szám. Ezért van az például, hogyha valakinek a 325-ös számú sorsjegye van meg, a sorsjegy száma előtt három nulla, vagyis hat számjegy jön ki. Ha valakinek a 2-ös számú sorsjegye van meg, akkor előtte öt nulla van, vagyis itt is kijön a hat számjegy. Ugyanis minden urnában megvan a nulla szám, tehát épp olyan eshetősége van azon sorsjegyeknek is, amelyeknek száma egészen alacsony, mint a százazres számok-

dehesség: Járvány idején az oltás szigorú elkülönítése az első tünetek után szérumszúrás oltás az egész állományban súly szerint előírt szérumszűréshez szükséges mennyiséggel. Amíg megbetegedés nincs, oltani főleg és a betegségbe való költség, lévén az állomány rövid tartalmu.

Lezdődő tünetek: Étvágytalanság, aluszékonyosság, láz, reszelés. Az állat sokat fekszik, szédülés, hányás, székrekedés, szemcsipás, has felhuzódott, a dugóhúzóerő farok lelogó, egyenes, a has — hasalján — vöröses-kékes színű. A heveny formában az állat sokszor 24 óra alatt elpusztul ezen tünetek mellett. Átmenetileg azonban idült alakba a betegség, mikor is a fenti tünetek nem nehéz légzés, köhögés és székrekedés figyelhető meg székrekedés étvágy mellett. Az állat fokozatosan gyengül és sokszor 4 hét múlva tüdő-, gyomor- és májgyulladás idült formái mellyel elpusztul. Kiváló hatású gyógyszerek: Hutyra-Kövessy-Bpesti és Behring-féle népszerű szérum. Beszerezhető Romániában is állatorvosok útján Kolozsváron Rózsa drogeria és (Kisvárdán is.) Betegség vizsgálata, megállapítása díjtalanul közlendő és hivatalból jelenthető. László Tibor főállatorvos.

Második kérdésére válaszunk a következő. Ha az adókievítő bizottság a cifra de afacere (forgalmi adó) összegével Önt megadóztatta, úgy Önnek 20 nap leforgása alatt ezen határozatot nemcsak meg kellett volna feleltetnie, hanem az illetékes pénzügyigazgatóságnál utána is érdeklődnie, hogy a feleltetési hatóság, hogy döntött-e ügyében. Talán most sem késő, ezért tehát a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóságnál érdeklődjék ügye iránt s ott megtudhatja, hogy feleltetésével mi történt s addig is kérjen halasztást az adófizetésre. Egyébként a forgalmi adóra vonatkozó további felvilágosításunkat megtekintheti ugyanazon számunk „Tavaszi híradó rovatában“ Sz. R. névvel, akinek hasonló ügye van Önével.

nak, mert a rendes számok előtti nullák az összeolvasásnál s nyeményeknél nem számítanak. Az is megtörténhetik, hogy összesen hat nulla jön ki s ez esetben az utolsó, vagyis a 150 ezeres számú sorsjegy nyer. A lényeg az, hogy a hat számjegy minden huzásnál kijön, tekintet nélkül arra, hogy azok nullák vagy pedig rendes számok.

Ugy hiszük, hogy ezen felvilágosításunkkal elég világosan megmagyaráztuk a sorshuzást, mindenesetre ha Ön személyesen is részt vesz a további huzásokon, megállapíthatja ugyanazt, amit mi, hogy a huzásnál mindennemű visszaélés lehetetlen. — Egyébként az Ön sorsjegyei nem nyertek az eddigi huzásokon.

A második kérdésére közöljük, hogy a felperes rokona, vagy az alperesnek haragosa lehet tanu a bírósági tárgyaláson, azonban a bíróság mindenesetre mérlegeli a vallomást.

Szerkesztői üzenetek

Már novemberben vagyunk s könyvnaptárunk pár hét alatt megjelenik, de még mindig nagyon sok hátrálékos van, aki előfizetési tartozását nem rendezte. Ezért tehát ismételten felszólítjuk azokat az előfizetőinket, akiknek a kiküldött postautalványt elküldöttük, de az ott feltüntetett összeget még nem küldték be, hogy igyekezzenek a pénz feladásával, mert ha f. év végéig szóló tartozásukat legkésőbb november 15-ig kiegyenlítik, azon esetben még ez év folyamán elküldjük részükre könyvnaptárunkat. Ugy szintén azoknak is, akik előfizetési hátrálékukat már kiegyenlítették. Már most hangsúlyozzuk, hogy naptárt csak azok részére küldhetünk, akik nincsenek hátrálékban s bizunk abban, hogy előfizetőink, akik lapunkat megszerették, a jelenlegi nehéz helyzet ellenére is, tovább is előfize-

tőink maradnak, illetőleg fenmaradásunkat a díjak beküldésével biztosítják. Egyébként a kitöltött postautalványok szétküldését a hét folyamán befejezzük s ekkor minden hátrálékos tudomással bír arról, hogy f. év végéig mennyi tartozása áll fenn.

B. J. Nagyiratos. Cs. Gy. Csikdánfalva. Cs. L. Máramarosziget. H. N. Parajd. Sz. K. Felsőbánya. Sz. J. Csikszentdomokos.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mely tiszteletünket, hálaikat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

S. M. Sziveskedjék kérdését világosabban megírni, mert nem értjük. Továbbá kérjük tanácskérésért a 20 lejt (lehet bélyegben is) beküldeni.

B. I. Gy. Gyergyóremete. Hozzánk intézett soraira és a beküldött, állítólag általunk irt levélre vonatkozólag a következőket hozzuk szives tudomására.

A beküldött levelet nem mi irtuk. A levél tehát közönséges hamisítvány. Bűnös kezek felnyitották levélborítékunkat és levelünket kieserítették egy általuk irt levéllel, hogy Önöket megfélemlítsék. Mi eredeti levelünkben arról értesítettük Önöket, hogy kérésüket áttettük az Országos Magyar Párt Elnökségéhez, azzal a kéréssel, hogy a parlamenti csoport Bukarestben a csendőrfelügyelőségénél járja el a dolgot. Ugy látszik valakinek érdekében állott, hogy ez ne történjék meg s azért félemlítette meg Önöket a hamis levéllel. Nem tudtuk miért írják Önök, hogy szüntessünk be minden további lépést, ezért a Magyar Párttól az ügyet vissza is kértük. Tekintettel azonban arra, hogy itt nyilvánvaló áskálódás folyik Önök ellen, kérjük sürgősen megírni, hogy ügyükben tegyen-e a Magyar Párt lépéseket, vagy pedig azok, akiktől Önök a sérelmet elszenvedték, hajlandók-e Önöknek elégtételt szolgáltatni? A beküldött hamis levelet megőrizzük, hogyha bíróság elé kerül a sor, ki lehes-

sen kutatni, kinek a gépén irták. A borítékon különben látszik az erőszakos felnyitás nyomatát. Mi tegyünk ez ügyben!

Jelen sorainkat elküldöttük Önöknek postán, ezenkívül pedig most a Magyar Népközlöny szerkesztői üzenetében is leközljük, hogy a bűnös kezek ne tegyék lehetetlenné tanácsunknak Önökhez való jutását.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: T. T. M. Korond 170, B. P. Bukarest 170 (r. 1931. okt. 15-ig), A. M. Rava 170 (r. 1932. febr. 1-ig), S. J. Felsőbánya 95 (r. 1932. ápr. 1-ig), K. I. Kovászna 170 (r. 1932. szept. 1-ig), N. S. Bethlen 175, B. M. Obéba 175, M. K. Szamosudvarhely 170, D. I. Csene 175, L. L. Nagyiklód 175, M. S. B. Bátor 170, P. H. Bulgártelep 175, H. G. Torda 175, B. A. Marosludas 175, T. A. Felvine 175, N. K. né Mezőtőhát 170 (r. 1930. dec. 31-ig), T. H. J. Mezőszakál 85, M. A. Csekefalva 100, Id. Sz. L. Vargyas 170, Hitelszöv. Etléd 175, J. M. Tornya 175, R. M. és Sz. L. Simonyifalva 170—170, Z. A. Magyarlapád 175, B. D. Nagyenyed 70, B. J. Biharidőszeg 175, Z. G. Mezőbaj 70, Zs. I. Tamáshida 175, Sz. A. Paptamási 175, P. M. Türkös 175, P. A. Zsögöd 170, B. M. Kozmás 170, L. A. Gyergyóremete 170, B. A. Halmagy (hsz. 26.) 175, E. A. Köpec 175, A. Gy. Lupény 175, B. Gy. Bodófalva 170 lejt.

Apróhirdetése

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lejt. Legkisebb hirdetés 60 lejt. Alást keresők részére 20 szóig 50 lejt. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lejt. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Hollandi jácint, tulipán, nárcisz stb. virághagymák kaphatók a Monori magkereskedésben Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria No. 41.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Tanító Ur! Mielőtt tankönyv, írt és iskolaszert megrendelésre megtenné, kérje a Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet T. tankönyvjegyzékét. Cim: Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. P. 5 (Brassai-u.)

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferdinand (vált Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fióktintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen, Cehul-Silvaniei-Szilágycseh Jibou-Zsibó és Zălau-Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagenyedi Kisegítő Tak.-pénztár R.-T. Aiud-Nagenyed és ennek Joara-Marosujvári fióktintézete. —

Saját tőkék:

60,000.000 lei

Engedélyezett devizahely!

Transsylvania Bank R.-T. CLUJ-KOLOZSVÁR

Fióktintézetei:

Torda, Gyulafehérvár, Marosújvár, Maroshéviz, Ditró, Mócs, Gyergyószentmiklós, Csikszereda, Csikszentmárton, Kézdivásárhely.

Kirendeltségei:

Aranyosgyéres.

Elfogad betéteket, leszámítól váltókat és bárhova teljesít átutalásokat, meghitelezéseket.

Olcso, egészséges és jóízű a mézes teasütemény!

Kremnitzkyné süteményeivel a 10. aranyérmert nyert 6. kiadásu szakácskönyve

Házi mézestészta és méhtermékek feldolgozása

25 lejtért kapható. — Ez a könyv kitünő receptjeivel nyereséget jelent a háziasszonynak és a méhészekedőnek egyaránt

Megrendelhető kiadóhivatalunk utján!

Olvassuk a „Magyar Nép“-et!

MEGJELENT

„ERDÉLY TÖRTÉNETE“

Írta: **Jancsó Benedek**.
Kiadásra rendezte: Gyallay Domokos.
Kiadta a „Minerva“ Irodalmi és Nyomdai Műintézet Részv.-Társ. A 390 oldalas könyv ára 80 lei. Megrendelhető a kiadónál Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (vált Brassai-utca) 5. szám alatt. Aki megakarja ismerni az erdélyi magyarság külön nemzeti életét, aki történelmi öntudaton alapuló erkölcsi erőt, erős tevékeny nemzeti érzést óhajt meríteni, az nem nélkülözheti Jancsó Benedek örökbecsű művét.

12 osztályu készpénz sorsjáték

Ha nyerni akar nagy összeget, slessen venni mentősorsjegyet

Nyolcadik osztály huzása 1931. november 8-án Nyolcadik osztály huzása

Nyeremények kifizetését az „ALBINA BANK“ garantálja.

Főnyeremény: 1.000.000 lei. — Nyeremények összege: 4.000.000 lei.

Minden sorsjegy 12 osztályon végig játszik. Sorsjegyek ára 100 és 50 lei.

Vidéki rendeléseknél 19 lei portóköltésre hozzáadandó.

Sorsjegyek megrendelhetők kiadóhivatalunk utján is:

Központi Sorsjegyroda Cluj-Kolozsvár Str. Memorandului (Unió-utca) 16.

Vetőmagmegtakarítás
terméstöbblet,

üzögmentesség

nagyobb haszon

PORZOL

porpác által.

Leszállított ár!

Prospektus ingyen minden lerakatnál!

Kivánságára megszokott kereskedője gyári áron szállíthatja a védekezőszereket. — A legközelebbi lerakat címét kérdésre szívesen közli a

„Magyar Nép“ kiadóhivatala, vagy a főképviselőt:

Frederic Spodheim és Társa Bucuresti 2. Bulev. Elisabeta 55. szám.

Rendelje meg a

PÁSZTORTŰZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat-ot.

Előfizetési díj:

Egész évre... 500 L. Félévre..... 260 L.

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,

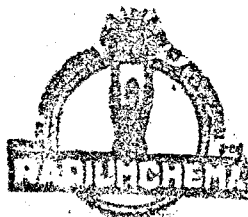
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5 szám

Kérjen mutatószámot!

Miért használja

súlyos rheumája
köszvénye
izületi gyulladása
véredényelmeszesedése
korai megöregedése ellen

csak
a St. Joachimsthal „Radiumchema“ kompressort?

Mert számtalan gyógyhatásán kívül minden más szerrel szemben az az előnye, hogy:

1. a hugasavat, hugasavkristályokat, gennyes és meszes lerakódásokat kémiaileg oldja,
2. a fájdalmat azonnal csillapítja,
3. hugasavas, meszes, gennyes lerakódások további képződését megakadályozza,
4. az anyagcserét elősegíti,
5. a szívműködést szabályozza,
6. a magas vérnyomást megszünteti,
7. az érfalak elmeszesedését megakadályozza,
8. a vérellátását javítja,
9. a korai öregedést meglassítja stb. stb.

Övökodjunk silány utánzatoktól! Felvilágosítást és prospektust díjtalanul kaphat:

A St. Joachimsthal „Radiumchema“

Romániai Igazgatóságánál,

ARAD, Bulev. Dragalina No. 12.

A legkitünőbb szakorvosok utmutatása alapján készült

CZELNAI:

DIÉTÁS SZAKÁCSKÖNYVE

minden betegség pontos szakszerű diétájával

140 — lejjert kapható a Minervánál, Cluj-Kolozsvár, Strada Reg. Maria (Deák-F.-u.) 1. sz.

Vidékre a pénz előzetes beküldésére, vagy utánvétellel küldjük.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R.-T.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (Főtér) 7.

Betéteketelőnyös kamattal fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza! Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai:

Dej, Diciosánmartin, Alba-Julia, Targu-Murás, Oreda, Timisoara. (Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvár.)

Saját tőkéi: 145 millió lei.

Affiliált intézetei:

Torda-aranyos vármegyei Takarékpénztár R.-T.
Turda-Torda, Alsóféh vármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Részv.-Társ.
Aiud-Nagyenyed, Udvarhely vármegyei Takarékpénztár Részv.-Társ. Odorheiu Székelyudvarhely, Cristur Székelykeresztúr, Szászregenyvidéki Tak. és Hitel Részv.-Társ. Reghin-Szászregén, Népbank Részv.-Társ. Huedin-Bánffyhungaryad és Szamosújvári Hitelbank Részv.-Társ. Gherla — Szamosújvár. —

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez.
Áruraktárai a vasut mellett!

Mindnyájunkat érhet szerencse!

csak a kínálkozó alkalmat kell megragadni.
Ilyen alkalom adódik most, ha

Református Kórház Sorsjegyet

vásárol.

Főnyeremény: Egymillió lei.

Több 200.000, 100.000, 50.000, 20.000 és 10.000 L nyeremény

Kapható tőzsdékben, bizományosoknál és a Központi Sorsjegyirodánál Cluj-Kolozsvár, Str. Brațianu (volt Király-utca) 51. sz.